

# Gorenjec.

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrta leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravništvo se nahaja v g. Floriana hiši nasproti mestne hranilnice. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

**Vabilo na naročbo.** „GORENJEC“ stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrta leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati na upravništvo. S 1. dnem malega srpana bo potekla polletna naročnina, zato jej prosimo vse one, ki so bili naročeni samo za pol leta, da nam pravočasno vpošljejo nadaljnjo naročnino.

## Gorenjska.

(Dopis.)

Lepi, krasni kraji! V njih živi ljudstvo, ki je Slovenstvu dosedaj dajalo večino tega, kar smemo zvati v vsaki stroki talent. Že od devetega stoletja naprej se je vršilo srečno križanje krvi. Gorenjska je bila v srednjem veku pod fevdalno vlado nemških mogotcev. Semkaj so pošiljali ti fevdalci iz hribovitih nemških krajev prav čvrste ljudi. Še dandanes vidimo postave iz goratih nemških krajev, kakor jih slika Defregger. Njegove slike bi bile lahko vzete tudi z Gorenjske. Zato je tudi slikar ali kipar-Slovenec ponajveč doma z Gorenjskega.

Danes je Gorenjec med Slovenci menda najboljši kmet, poleg tega pa že od nekdanj mali industrijelec, in v današnjih časih, ko se industrija moderne vrste razvija po drugih deželah, je tudi Gorenjec v njej na delu, dasi je v tem oziru potisnjen že po kapitalistično močnejših Nemcih od večjih zaslužkov v stran. Kljub temu vendar tekmuje, kolikor mu dopuščajo gnotne moči.

Nemci, ki težijo po večjem svetu ter do obali Adrije, imajo Gorenjsko pred očmi. Nепrestano in z velikimi denarnimi žrtvami delajo na to, da se Koroška ob meji Gorenjske prej ko mogoče popolnoma ponemči. Nemci silijo že sedaj na Gorenjsko, a ko bo padla koroška slovenska stran, tedaj bo šlo z Gorenjsko še hitreje.

Razbistrimo si položaj Slovenstva, kakoršen je v resnici!

V ravnini slovenskega Štajerja koraka ponemčenje Slovencev uspešno naprej. Tam so mesta in trgi ponemčeni. Boljši kmet ravnine zna nemški, svoja dekleta

pošilja v višjo gojo v Maribor ali v Gradec; tja in v druga ponemčena mesta trguje tudi z živino, z vinom in s sadjem. Na slovenskem Štajerskem so napačno začeli delo narodnega probujanja, ker so prezili meščana, ki vpliva sedaj na kmeta. Vrhutega pa kmet sam, dasi še pošteno rodoljuben, ni zadosten in je preslaboten, ker ne more naopak hoditi s svojim, v gospodarski zvezi stoječim meščanom. In tako je tudi na jugu v slovenskih krajih — ob morskimi obali.

Ves trud politične agitacije ne bo ustavil tega groznega ponemčenja slovenskih krajev. Dandanes, ko je nehalo mirno življenje kmetovanja, celo ne. Zraven kmeta stopa kot druga in močnejša gospodarska moč industrijelec s svojimi armadami delavcev, ki nimajo domovja, ki veljajo le kot roke in se podijo po vsem svetu, in ki se morajo že boriti s konkurenco žolte človeške barve, s Kitajcem, ki živi za tri četrtine cenejše, kakor Evropejec. Konec pride.

## Volilni shod v Kranju.

Minulo soboto zvečer sta sklicala gospod državni poslanec dr. Andrej Ferjančič in gosp. deželni poslanec, ravnatelj Ivan Šubič v Kranju volilni shod, katerega se je udeležilo dokaj volilcev iz Kranja, okolice in Škofje Loke.

Predsednikom shoda je bil z vsklikom izvoljen gospod dr. V. Štempihar, ki je po kratkem nagovoru dal besedo gospodu državnemu poslanecu dr. Ferjančiču.

Poslanec dr. Ferjančič je poročal nekako tako-le:

Poslanski posel postaja čimdalje mučnejši, ne od preobilice dela, ampak, ker je zadnja leta poslancem vobče zabranjeno vsako delo v prid volilcev in naroda. V prejšnjih dobah smo imeli boje in z boji semtertja kak uspeh — a četudi našim naporom niso sledili uspehi, navdajale so nas vendar nade, da se naše želje in potrebe v doglednem času izpolnijo. Prišlo je vse drugače. Od zadnjih državnozbornskih volitev že četrto leto hodimo na Dunaj, kjer smo priča neznosnemu položaju, v katerem se ubija parlamentarizem, se teptajo koristi prebivalstva in se slabi moč in ugled države.

Dveinpol leti so zavirali Nemci parlamentarno delovanje, sedaj to više naši krvni bratje, Čehi. Kaj je vzrok temu, je vobče znano, vendar se hočem na kratko spominjati

**Zahtevajte „Gorenjca“ v gostilnah in kavarnah!**

tega, da pokažem na zavrženost in preširnost nemške obstrukcije in na drugi strani na moralno opravičenost češke obstrukcije, čeprav jo moramo obžalovati z ozirom na nevarni položaj našega naroda.

Pri zadnjih volitvah so Nemci prišli v manjšino. Ker pa tega niso bili vajeni, so iskali sredstev, s katerim prično boj proti večini.

Govornik je potem pojasnil, da so bile jezikovne naredbe za Češko in Moravsko tako ugodno sredstvo za naskok na ministristvo in državnozbornsko večino. Le-to je poskusila levica zadržavati v parlamentarnem delovanju z obstrukcijo, in posrečilo se ji je vpropasti naredbe in strmoglaviti Thunovo vlado, ki ni hotela odnehati od naredeb.

Dne 17. vinotoka l. l. so se te naredbe brezpogojno preklicale. Ta dan ostane kritičen dan prve vrste v avstrijski zgodovini. Tega dne je kapitulirala država pred zločinskim nasilstvom manjšine, in Čehi z vsemi svojimi zavezniki vred so doživeli ponižanje kljub temu, da so bili zvesta opora vladam in državi v najtežavnejših časih. Potem je sledil še tajni ukaz Kindingerjev, ki je brez potrebe odpravil češki notranji jezik v čeških okrajih, čeprav sam binkoštni nemški program priznava ta jezik. To je bila devastacija, da bi noben nemški rokodelcec je ne mogel temeljiteje izvršiti.

Ni čuda, da so na ta čin Claryjeve vlade Čehi odgovorili z obstrukcijo od svoje strani. Oni so strmoglavili Claryja in spodjedajo stališče Körberjevi vladi, o kateri sodim, da ima postene namene in bi Čehom rada dala zadoščenje, ko bi se ne bala, da s tem povzroči zopet nemško obstrukcijo. Nemci so dveipol leti zadržavali z nasilstvom parlamentarno delovanje in so dosegli zmago. Kdo more zameriti Čehom, najsi je še tak nasprotnik obstrukcije, da ne dopuste Nemcem se veselili svoje, tako nečuvno pridobljene zmage in brez ugovora uživati svoj plen? Kam bi tudi prišlo vse javno življenje, ko bi se ne dalo primerne odgovora zmagonosni manjšini, ki na tak način diktira večini svojo voljo? Potem bi v državi veljalo samo to, kar je taka manjšina voljna pripuščati.

Če se Čehom svetuje, naj opuste obstrukcijo — in mi Slovenci jim to svetujemo — moramo vendar priznati,

## PODLISTEK.

### Pomladna noč med žabarji.

Dalje.

Lov se prične. Predsednik Petelin stopa previdno, a ne posebno trdno naprej in posveti prav blizu vsakemu, v luži ležečemu kamnu. Njegova družica nosi odprto vrečo, v katero naj bi se spravil morebitni plen. Glavač z Reziko, Sirkov z Anko, Tižnik z Lojziko zaostanejo in se vedno bolj oddaljujejo od strastnega lovca z namenom, da mu ne odpode nervoznih žabie. Vsi težko pričakujejo plena. «Jo že imam, jo že imam,» zakriči Petelin in res pokaže v visoko dvignjeni roki breajočo žabo.

«Živio, dobro,» zavpije družba in prihiti gledat. Rezika pogleda prav od blizu, toda Petelin, kateremu se od veselja trese mokra roka, držal je nekoliko premehko. Žaba se mu izmuzne in skoči varno, četudi ne posebno galantno lepi Reziki v obraz, od tu pa v umazano, mokro svoje domovje, iz katerega jo je malo poprej ugrabila kruta roka. Rezika zakriči, drugi kisli obrazi pa pričajo, da jim je neumna živalica skazila prvo, dasiravno ne glavno zabavo.

da imajo Čehi proti temu jako važne razloge, katere naj uvažujejo vsi, ki žele trajnih normalnih razmer v parlamentu. Če se danes obstrukcija opusti, se pač dosežejo začasni uspehi, vladi in državi bi se privolile najmanjše stvari, a ko bi potem večina zahtevala, da se stori kaj, kar spada v njen program, takoj bi nastopila manjšina z obstrukcijo. Večina bi večkrat dovoljevala odijozne stvari, sicer bi se pa zgodilo samo to, kar bi bilo vseč manjšini. Tega položaja tudi ne izpremeni načrt jezikovnega zakona, ki ga je predložila vlada. Tak načrt bi vse drugače vplival, ko bi se bil izdal tistikrat, ko so se razveljavile naredbe, ker so bili Nemci po dolgotrajni obstrukciji že zelo upehani. Nemci so pa brezpogojno zmagali in danes jih ni volja odpovedovati se skrajnih sredstev, ko bi se poskušalo urediti z večino jezikovno vprašanje tako, da bi jim ne ugajalo.

Ti zakoni pač niso taki, da bi jih mogli Čehi sprejeti. Nečem se spuščati v podrobno razpravo zakonov, omenim naj samo vobče, da bi ti zakoni potisnili češki jezik nazaj za sedanjjo prakso. V Libercih se n. pr. danes s Čehi razpravlja češki, v bodoče bi se to godilo samo s tolmachi. Na Češkem naj bi smele v nemških krajih vlagati češke vloge samo take stranke, ki niso nemščine zmožne, in razpravljalo bi se s takimi strankami samo s predstavljali. Advokat ali notar Čeh bi se ne smel toraj nikdar posluževati svojega jezika in kako naj kaka druga stranka dokaže, da ne zna nemški? Med takimi strankami in sodiščem posredujejo predstavljalci t. j. tolmachi. Nikdo ni zmožen točno in zanesljivo kurentno predstavljati, kar stranke govore v drugem jeziku. Za točno prestavo je treba miru, časa in premisleka. Pa ne glede na stvarno nemogočnost, kako naj se Čehi puste v lastni domovini, v kateri je bila pred časi češčina edini uradni jezik, tako ponižati v tujce, da ne rečem v helote? In kako je moč od njih zahtevati, da vzprejmejo določilo, da se smejo posluževati svojega jezika šele tedaj, ko izkažejo, da ne znajo nemški? To so nesprejemljive določbe jezikovnih načrtov, a če bi jih hotela spremeniti večina, odgovorila bi na to nemška manjšina z obstrukcijo, in tako ni moč parlamentarno dognati pravičnega jezikovnega zakona, dokler se ne zatre za vselej vsaka obstrukcija. Zato pa Čehi

Ko se poleže razburjenost, se lov nadaljuje. «Kaj boš ti lovil, Petelin,» pravi Tižnik z Lojziko, «daj meni luč.»

Brez ugovora da ta luč Tižniku, Lojzika pa prevzame usodno vrečo. Ni še napravil deset korakov, že sine njegova krepka in sigurna desnica v vodo.

«Vjel jo je, jo že ima,» zasmee se družba. Tižnik privleče na dan dobro rejeno žival, a v strahu, da tudi njemu ne uide, stisne jo s krepko desnico tako, da spredaj in zadaj iz nje pogleda nekaj, česar bi pa tudi najrazuzdanejša žabica ne smela pokazati v najtemnejši noči. To pa sedaj pokaže pri luči. In zopet zakriči spremstvo žabjega lovca!

«Hudič, to je krota,» sikne Tižnik. «A-a-a» in podobne glasove začudenja je slišati. — Nedolžno, do smrti premečkano žival pa trešči tja sredi mlakuže, da visoko pluskne umazana voda.

«Sedaj si pa sil,» zbode ga Petelin, «ti boš pa še lovil žabe!»

Tižnik razdražen dvigne luč z namenom, da jo trešči v vodo. Njegovo nakano pa prepreči Tine Glavač s tem, da mu ročno vzame nepriročno svetilko.

Pride še.

zahtevajo, naj se jim vnaprej pripozna notranji jezik, dobro vedoč, da če ga z obstrukcijo ne izsilijo, ga ne dobe zakonitim potom, dokler vladajo take razmere.

Te in druge razloge imajo Čehi za svojo obstrukcijo, a vendar jim svetujemo, da bi jo vsaj začasno opustili. V to nas pa sili naš lastni kritični položaj. Kam vodi obstrukcija? Najprej k uporabi § 14., ki pa ne dobi denarja, katerega država krvavo potrebuje, ker prihranki prejšnjih let so pošli, in če je država nakazana samo na redne dohodke lahko vsaki dan pride v denarne stiske. Tudi ni moč misliti v tem položaju na nikake investicije, bodisi večje ali manjše, recimo neizogibno potrebne železnice, ali kar posebno moje volilce zanima, podržavljenje pošt, zgradbo sodnih poslopij i. t. d. — Denar se dobi samo z absolutizmom, t. j. z zistiranjem ustave, in moje mnenje je, da plovemo proti temu, če se ne posreči, obstrukcije, naj je češka ali nemška, trajno ustaviti.

Vladanja s § 14. in še bolj absolutizma se imamo pa mi veliko bolj bati, kakor Čehi. Vsa važna mesta so zastavljena z našimi nasprotniki, in ob vsaki odgoditvi državnega zbora občutimo njih pest. Parlament je edini kraj, kjer nam je moč zastopati svoje težnje, v deželnih zborih izven kranjskega smo ob besedo. Nam je toraj močno ležeče na tem, da pridemo zopet do normalnih parlamentarnih razmer. Želimo si teh razmer zaradi uredbe jezikovnih razmer tudi pri nas samih. Res, da se s sedanjimi predlogami vreja to vprašanje samo za Češko in Moravsko. A to, kako se uredi tam, je za nas velikega pomena, ker kar se tam prizna manjšinam, moralo se bo priznati tudi našim manjšinam. Velikega pomena za nas je tudi to, da se poskuša to vprašanje rešiti v državnem zboru. Ko bi se jezikovno vprašanje prepustilo deželnim zborom, tedaj je to naravnost vprašanje našega narodnega obstanka.

Vse to in veliko železnično vprašanje, s katerim je vlada stopila pred zbornico, nam vzbuja željo, da bi prenehala obstrukcija. To je naše slovensko stališče, prezreti pa ne moremo splošnega stališča. Nemški šovinizem je prikipel do vrhunca ne le pri nas, ampak tudi izven Avstrije se mu vse vrši v prilog. Vprašamo se, ali kaže pod takimi razmerami tirati stvar do skrajnosti in ali bi ne kazalo za sedaj zbirati svoje moči, da ohranimo, kar imamo, in da ne postavimo še tega v nevarnost? Sedaj gotovo ni ugoden čas za pridobivanje, in to velja za Čehe tako, kakor za nas. Kakšen veter bi pihal pod absolutizmom, če obstrukcije ne prenehajo, to naj razmislimo in gotovo pridemo do prepričanja, da imamo vsi mnogo izgubiti.

Mi toraj želimo, da obstrukcija preneha, da ne pride parlamentarizem v nevarnost. Toda več kakor želje ne moremo in nočemo izraziti nasproti Čehom, mi jim moramo prepustiti, da sami odločijo. Obstrukcije se ne vdeležujmo, in Čehi tudi tega od nas ne zahtevajo. Drugače bi bilo, če bi se hotela Čehom sila delati, čeprav mislimo, da vsaka sila bi bila zaman. To je naše stališče glede češke obstrukcije. Naj izpregovorim še par besed o jako važnem železniškem vprašanju. Po dolgoletnem boju se je vlada omečila ter je predložila zbornici načrte za drugo zvezo s Trstom. Boj se je bil med tremi progami, predelsko, Loka-divaško in bohinjsko proggo. Proga Loka-Divača je zadnja leta — z obžalovanjem moram konstatirati — čedalje bolj izgubljala pristaše. Deželni zbor kranjski sam se v zadnjih časih ni več ogreval zanjo. In tako je prišla bohinjška železnica, po kateri bomo morali najbrž seči. V tem slučaju nam bode skrbeti, da se potegujemo za železnične proge, ki naj popolnijo z ozirom na to glavno proggo našo železniško mrežo. Dobiti morajo dolenske železnice zvezo čez Novo mesto, oziroma Stražo. Kamniška železnica se ima čez Motnik speljati v železnično

zvezo na Štajersko, vrhniška železnica nima kakor taka smisla, če se ne zveže z vipavsko — in težiti bode na to, da se spelje železnica po poljanski dolini, da približa Idrijo svetovnemu prometu, in v ugodnejšo zvezo spravi Kranj in Loko z bohinjško-soško proggo, ter da se napravi zveza na sever s koroškimi železnicami. — Deželnemu zboru kranjskemu pripade velevažna naloga, da se čim prej loti te velike akcije in deluje na to, da se železnično vprašanje sistematično uravna in ugodno reši. (Ploskanje).  
Konec pride.

V Kranju, dne 2. rožnika.

**Kaj bo s državnim zborom?** V političnih krogih se sodi, da vlada namerava poskusiti se enkrat, da združi vse stranke desnice in leve v boj zoper Čehe. Vlada ne misli razpustiti državnega zbora, temveč hoče oktroirati (uzakoniti) jezikovni zakon za Češko in Moravsko ter nov državnozborski pravilnik, po katerem bi bila nemogoča vsaka obstrukcija.

**Občinske volitve** na Dunaju so po novi volilni predosnovi — kakor je bilo pričakovati — jako ugodno izpadle za gospodujočo stranko. Znat' se mora!

**Bruseljske volitve** v poslansko zbornico so prinesle nazadnjaški stranki, ki je imela dosedaj večino v zbornici, občuten poraz. Kakor poročajo listi, ima komaj deset glasov večine, in še ta je nezanesljiva.

**Vojna v južni Afriki.** Očitno je že sedaj, da so Buri premagani, in da je treba le še par tednov, ko bodo Angleži absolutni gospodje nekdanjima republikama Transvala in Oranje. Predsednik Krüger se menda hoče, ako bi Amerika odrekla posredovanje za časten mir, obrniti na ruskega carja. Angležem prijazni listi že pišejo, da je vojna dobljena, in da Buri ne bodo imeli nobene besede pri sklepanju miru, kajti mirovna pogodba se sploh ne bo sklepala, ker bo Roberts zasedel deželi in ju proglašil za angleško posest.

## Dopisi.

**Z dežele.** Kot sociolog in žurnalista znani E. V. Zenker je pisal v 22. številki dunajske »Wage« razpravo o kontinentalnih sedanjih parlamentarnih obstrukcijah. Iz te razprave posnamemo to-le: Parlamentarizem temelji na prostem sodelovanju narodov, posameznih gospodarskih in drugih krogov. Posamezen narod se sicer ne more podjarmiti ali ne more se ga siliti, da sodeluje pri sramotanju samega sebe, da se še dá s sodelovanjem osramočenju videz opravičenosti. Tu je dano stališče, na katerem se hoče razbiti parlamentarizem; z brutalno silo ni mogoče dolgo vzdržati parlamentarizma. Zenker misli, da so obstrukcije krepka kopel parlamentarizmu iz katerega mora priti medsebojna pravičnost. Če bodo države hotele živeti, bodo vlade morale ravnati pravično z vsemi, tudi z manjšinami. Ne razmišljujem, v koliko ima mož prav nasproti zgodovini, ki uči na vsaki strani, da vladajoča stranka brezobzirno izkorišča vladne moči v svoje koristi, ki uči, da je vse državno življenje boj ponajveč gospodarskih strank, bojevanje, zmaga, podleženje, viskanje in jokanje. Tudi nam Slovencev in Hrvatov je treba razmišljevati o Zenkerjevih besedah. Kdaj je že bil čas za nas Slovence, da začnemo obstrukcijo? Kolikokrat so bili naši poslanci jeziček na tehtnici v dunajškem parlamentu! Čehi hodijo svoja pota, in Slovenci nimamo drugih zaveznikov z enakimi težnjami. Peščica naših poslancev bi vendar imela več veljave, ko bi pametno obstruirala, in ves narod bi imel več veljave, kakor je ima sedaj. Saj naš narod nima izgubiti ničesar, ker slabše, kakor se nam godi, se nam ne more goditi. Masa našega

ljudstva spi trdno duševno spanje; najboljše naše moči so se na delu v tujini. Med izobraženci imamo cerkvene in državne uradnike. Odvetniki in in notarji so priklenjeni na svoje pisarne, med posestniki večjih kmetij ni dosti večjega izobraženja; veleposestniki so po večjem odtujenci, industrijelcev je prav malo; delavske stranke imajo še premalo izobraženih vodij; pri nas ni gmotno neodvisnih in dobro stoječih, dobro solanih, energičnih posvetnih mož, ki bi bili sposobni za poslance. Tedaj je vse razumljivo. Tako tudi res lahko pride, da se kranjski ali štajerski slovenski poslanci med sabo dogovore, kaka bo smer politike ali drugega življenja. V masi narodovi se ne giblje nič; iz nje ne prihajajo ne impulzi, ne direktive. Poslanec dovrši na kakem volilnem shodu svoj govorniški penzum in da se mu absolutorij. Tako se marsikak poslanec veselega obraza vrača domov. V takih razmerah se mora mirno v svojem senatu sedeči Slovenec ozirati nazaj v svitle čase reformacije na Slovenskem in to že zaradi tega, ker je bilo v teh časih živahno življenje v masi narodovi in javni njegovi delavci so bili orjaki, ki niso samo sekali Turkom glave, ampak bili strah vladan in celo vsegamočnemu papežtvu. «In v našem času veje duh velikanske in fundamentalne reformacije vsega naziranja in vseh razmer,» pravi socialista F. A. Lange. «Človek čuti, da se svetovni čas srednjega veka nagiblje se sedaj h koncu, in da sta reformacija šestnajstega stoletja in tudi francoska revolucija morda le mračna znamenja nove luči.» — a —

**Iz Radovljice.** Kdor bere zadnji dopis iz našega mesta, a ne pozna tukajšnjih razmer, misliti mora, da je Radovljica res preskrbljena čez in čez z najboljšo pitno vodo. Da pa v resnici ni tako, to ve tukaj vsaka ženska, ki ima le količak opraviti z vodo. Kje povsod se nahaja tistih 22 radovljiških vodnjakov, to je težko uganiti. Morda so le-tem pristeti tudi tisti, ki so daleč zunaj mesta pri posameznih hišah, Predmestom, v Predtrgu in zraven teh tudi taki, ki so že davno opuščeni in nihče več ne misli nanje! V mestu sta znana le dva zasebna vodnjaka, kamor hodijo ženske po vodo tudi iz drugih hiš. Kadar je več časa brez dežja, začne tudi v teh primanjkovati vode, in dotična posestnika lahko zapreta svoja vodnjaka, kar se tudi večkrat zgodi. Uboge ženske morajo potem prosjačiti za ključce in stikati okrog po mestu za vodo, ako nočejo hoditi ponjo tja doli pod mesto. Tudi je v mestu še drug vodnjak, ki pa je navadno vedno zaklenjen in od njega ima ključce le nekaj strank v obližju. Vsi drugi vodnjaki so bolj daleč ven iz mesta, in vodo iz njih rabijo skoro izključno le njih lastniki. Da je v navedenih vodnjakih voda izvrstna, to ni resnična trditev! Narejeni so menda večinoma po vzgledu mestnega vodnjaka, in kaj vse lahko pride po zemlji v vodo, si more vsak misliti! Nekateri vodnjaki so bili lansko leto iz zdravstvenih ozirov nekaj časa zaprti, in če se ne molim, je bil med temi tudi oni nad železniškim mostom. Pod mestom in dalje ob cesti proti savskemu mostu je res več studencev. Toda Radovljičani rabijo vodo le iz štirih najbližnjih, kamor gonijo napajat živino, in hodijo ženske prat. Tudi voda v teh studencih je najboljša, in ko bi se hotel le eden izmed njih tako obrniti, da bi voda tekla izpod mesta gori v mesto, dobila bi Radovljica tak izvrsten vodovod, kakršnega bi si mogli tukaj le želeči! Pot do studencev pod mestom, kakor tudi do vodnjaka nad železniškim mostom je iz mesta precej dolga in strma, ki ima tudi te neugodnosti, da je ob deževnem vremenu zelo blatna in pozimi večkrat spolzka ali s snegom zamedena. Zato tja doli nobena ženska ne hodi po vodo. Na vse te resnične okolnosti se v zadnjem dopisu ni pomislilo. Pod mestom — pravijo

— je dovolj vode, a malo je tako srečnih posestnikov, ki bi imeli na razpolaganje take pripomočke, da bi mogli voziti vodo domov. Slabotne ženske siliti, da bi nosile v škafih na glavah vodo izpod mesta v mesto, bilo bi vsekako nekoliko preveč! Ali mar ne?! Resnica je toraj, da so vodne razmere sedaj v Radovljici prav žalostne. Z velikim zadovoljstvom in veseljem pa mora slišati vsak radovljiški prebivalec, kar je zadnji gospod dopisnik navedel o pripravah za tukajšnji vodovod! Vendar počakajmo, kaj nam prinese prihodnost. (Opomba uredništva: Dali smo prostor temu dopisu, da slišimo več glasov, ker le na ta način je mogoče, da dobi mesto Radovljica res dobro pitno vodo, če se take lokalne stvari razpravljajo nadrobneje. Prosimo pa gospode dopisnike, naj ne bodo preveč osebni.)

## Gospodarske stvari.

**Mestna hranilnica v Kranju.** V mesecu velikem travnu 1900 vložilo je 297 strank 79.395 kron 5 vin., dvignilo pa 308 strank 84.065 kron 60 vin.; 12 strankam izplačalo se je hipotečnih posojil 24.300 kron. — Stanje vlog 2.092.836 kron 90 vin., stanje hipotečnih posojil 1.462.619 kron 11 vin. in denarni promet 242.704 krome 22 vinarjev.

**Državni kmetijski svet** se je sešel dne 23. t. m. pod predsedstvom ministra za kmetijstvo. V dc ato je posegel tudi gospod Povše, ki je povdarjal važnost sporazumljenja z Ogrsko glede uvoza prašičev za Kranjsko, kjer se cele vasi izseljujejo vsled zaostale svinjereje, in je prosil ministra, naj bi podpiral v državnem zboru stavljen predloge glede tega predmeta.

**Železna trgovina «Merkur» v Celju** je jela delovati v ponedeljek, dne 28. m. m. Začetek kaže, kako potrebna je bila ta trgovina, in res hvaležni moramo biti gospodu Petru Majdiču, da je zmagal vse zapreke, ki so se stavile temu podjetju. Opozarjamo vse narodnjake, da posluje trgovina na debele in drobno!

**Semenj za volno.** Trgovinska in obrtniška zbornica v Miskolczu naznanja trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo vršil letošnji semenj za volno v Miskolczu dne 13. rožnika.

**Izvoz v Maroko.** C. kr. trgovinsko ministrstvo naznanja trgovinski in obrtni zbornici, da namerava ruska vlada pošiljati v luko Tanger ladije rusko-finlandske družbe iz Kadiksa, in sicer je stavbinski les, čaj in sladkor, v katerih predmetih bi Rusija v državi Maroko lahko konkurirala z drugimi državami. Glede na to, da bi avstrijski izvozniki (eksporterji) lahko dosegli velike uspehe ravno z lesom in sladkorjem in tako ugodno spečevali omenjene izdelke, se opozarja na ugodno komunikacijsko zvezo z Maroko, ker avstrijski Lloyd pošilja vsak mesec le enkrat svoje ladije v Tanger. Pri tem se tudi opozarja, da je c. in kr. konzular v Tangerju pripravljen dajati interesentom v najširšem obsegu natančnejša pojasnila o izvoznih razmerah v Maroko.

## Novičar.

Na Gorenjskem.

**«Gorenjska kmetjska zveza.»** V zadnji številki našega lista je sprožil dopisnik v uvodnem članku misel o ustanovitvi «Gorenjske kmetjske zveze». Velika večina uglednih mož in boljših posestnikov je mnenja, da bi bila taka zveza jako koristna za naše kmete, in od več strani se pozdravlja ta ideja. Tudi naš prvi slovenski dnevnik, «Slovenski Narod», je pozdravil v predčerašnji številki to misel, ko piše med drugim: «Zadnji »Gorenjec« je sprožil

izvrstno misel, kateri želimo, da bi se kmalu uresničila. S tako zvezo bi se kmet osamosvojil in otrese tistih varuhov, ki ga izkoriščajo v svoje namene, šele po taki zvezi bi postal resnično svoboden. — V kratkem nam bo dana prilika, da se pečamo obširneje s to zadevo, zato že danes prosimo ugledne može na deželi, da nam sporočijo svoje mnenje, kako oni mislijo o stvari. «Gorenjec» bo stal tako koristen napravi z veseljem na strani, in njegova predala bodo vedno odprta pametnim razpravam.

**Slavnost razvitja** zastave telovadnega društva «Gorenjski Sokol» se vrši dne 8. malega srpana t. l., kakor je sklenil odbor tega društva v svoji seji z dne 29. m. m. Gorenjska narodna društva se prosijo, da se pri prireditvi veselice ozirajo na ta dan.

**Zupanski shod.** Binkoštni ponedeljek, dne 4. rožnika, ob enajstih dopoldne se bo vršil v veliki dvorani «Mestnega doma» v Ljubljani ustanovni občini zbor «Zveze slovenskih in istrsko-hrvatskih županov» z naslednjim dnevnim redom: 1. Sprejemanje članov; 2. volitev predsednika, njegovega namestnika in društvenega odbora; 3. volitev razsodništva; 4. določitev kraja, kamor naj se skliče prvi redni občini zbor; 5. posamezni predlogi. — Društveni odbor ima s predsednikom in njegovim namestnikom vred devet članov. Od teh pripadajo na kronovino Kranjsko trije, na Spodnje Štajersko dva, na Primorsko dva in na Koroško dva.

**Godba** prostovoljnega gasilnega društva v Kranju vrlo napreduje pod vodstvom svojega novega kapelnika. Letos si je postavila za svojo nalogo: prirediti promenadne koncerte eno nedeljo vsakega meseca, kar je gotovo kaj srečna misel. Popolnoma prav je, da je bil godbeni spored za prvi začetek tako skromen in lahek, zato pa se je tudi prvi koncert deloma posrečil. Priporočali bi le, da bi se tako kratki komadi, kakor je bila tretja točka, ne sprejemali več v spored. Ljubitelji glasbe naj bi ne zabili podpirati domačo godbo, ki vidno napreduje; ravnotako naj bi jo upoštevala razna društva in gostilničarji iz okolice. — Godba svira jutri na binkoštno nedeljo v kolodvorski restavraciji v Kranju.

**Obrtna nadaljevalna šola** v Kranju, ki je zaključila dne 29. m. m. šolsko leto 1899/1900, priredi v svoji risalnici v ljudskošolskem poslopju razstavo risarij, katere so vajenci dovršili v minulem šolskem letu, in jo otvori na binkoštno nedeljo ob enajstih dopoldne. Razstava bo občinstvu odprta do nedelje po binkoštih. Opozorjamo nanjo zlasti obrtniške kroge.

**Glas iz občinstva.** Pohajkovec nam piše: Pred nekaj dnevi mi je idočemu po neki ulici padlo nekaj na glavo. Ko sem se ozrl kvišku, opazil sem, da je snažila služkinja raz okno črevlje. Par dni pozneje pa sem opazil, kako je iztrkavala nežna roka slamnato otiračo za črevlje. Ker nekateri ljudje res nimajo smisla za snago, bomo jih morali pač z imenom navesti, da jih bodo ljudje bolj poznali.

**Obsojen** na mesec dni je bil v četrtek Peter Stružnik, po domače Krčev z Visokega, ker je dejanski napadel dne 9. m. m. nekega kolesarja, vozečega se skozi Visoko. Vobče se slišijo pogosto pritožbe od kolesarjev in drugih izletnikov, da so fantje z Visokega in najbližje okolice najbolj surovega obnašanja.

**Iz Cerkljan** se nam poroča, da je bil v nedeljo, dne 27. m. m. v Vavkenovi gostilni shod Gospodarske zveze, ki se vršil v popolnem redu. Sklenilo se ni družega, kakor da se delovanje že poprej ustanovljene sirarske zadruge nadaljuje.

**V Trziču** ima okrajno učiteljsko društvo za šolski okraj Kranj svoj občini zbor, h kateremu se vabijo vsi prijatelji šolstva.

**Zadnji koncert** za učiteljski konvikt se se obnesel nepričakovano dobro. Čistega je nad 200 kron.

**Izginil je Jakob Vidmar**, po domače Cunjarjev iz Stare Loke, ki je bil za dobo dveh let pod policijskim nadzorstvom. Pozveduje se o njem, ker je bil nevaren tujemu imetju.

**Veselica v Kropi** se vrši na binkoštni ponedeljek v gostilni gospoda J. Jalena s sodelovanjem slavnega pevskega zbora v Kropi in radolvijske godbe v prid brvi čez Savo pod Kamno gorico. Spored je naslednji: 1. B. Smetana: Prodana nevesta, koračnica; 2. Iv. Zupan: Vrli Slovenci, moški zbor; 3. Handeck: Pozdrav pomladi, valček; 4. J. Aljaž: Oj Triglav, moj dom, moški zbor; 5. Anton Foerster: Planinska; 6. Iv. Zupan: Ptičja svatovščina, pesem; 7. Kocijančič: Popotna, mazurka; 8. \* \* \*: Domačinke, moški zbor; 9. Teodor: Šumi Marica, koračnica. Začetek ob polpetil vopoldan. Vstopnina 50 vin. K obilni udeležbi uljudno va i podružnica «Slovenskega planinskega društva» za radolvijski okraj.

**Vrtna veselica** v Radovljici se je dobro obnesla. Mnogobrojno, hvaležno občinstvo je zahtevalo, da se je moral ponavljati vsak komad. Godba je baje oddana že za tri mesece ob vseh nedeljah in praznikih za koncerte v bližnjih izletnih krajih.

**Radolvijsko učiteljsko društvo** imelo bo dne 7. t. m., ob desetih dopoldne, zborovanje v Zasipu.

**V Lescah** bode na binkoštno nedeljo popoldne na vrtu hotela «Triglav» vrtni koncert godbe radolvijskega gasilnega društva.

**V Mošnjah** se je minulo nedeljo poročil gospod učitelj Julij Slabšak z gospico Jerico Pangerčevo.

**Na Jesenicah** so ustanovili tamburaški zbor «Peričnik».

**Nov vrt** za vzgojo gozdnih sadik dá zasaditi okrajno glavarstvo v Radovljici, in sicer v Kranjski gori na ondotnem šolskem vrtu. Namen mu bode, oddajati kmetom iz okolice Kranjske gore, Rateč in Fužin sposobne gozdne rastline. Izkušnja je namreč učila, da iz vrtov za vzgojo gozdnih sadik v Ljubljani in v Poljanah pri Gorjah dobljene rastline niso prijale visoko ležečim krajem. Semenska šola je pod nadzorstvom okrajnega gozdnega nadzornišva v Radovljici. — Tudi v Ratecah se bo otvorila po ureditvi tamošnjega šolskega vrta gozdna semenska šola.

**Nov vozni red** na gorenjski železnici je od 1. t. m. naslednji: Vsako nedeljo in praznik bodeta vozila dva nova vlaka na progi Ljubljana-Podnart tja in nazaj. Odhod iz Ljubljane (južni kolodvor) 5·41 popoldne, prihod v Podnart-Kropo ob 6·45 zvečer; odhod iz Podnart-Krope ob 7·10 zvečer, prihod v Ljubljano (južni kolodvor) ob 8·20 zvečer.

**Naše planine.** Aljaževa kočja je pogostila ali prenočila v minulem letu 28 hribolazcev, Orožnova kočja 43, Triglavska kočja na Kredarici 190, Vodnikova kočja pa 42 hribolazcev; vsega skupaj nad 300 planincev.

**V Domtalah** se se je, pred kratkim ponesrečil v ondotni tovarni gospoda Ladstätterja kurilec stroja Janez Japelj. Plamen, izbruhajoč iz stroja, da je strašno osmodil po spodnjem delu telesa. Prepeljali so ga v deželno bolnico v Ljubljano, kjer je ta teden umrl.

**Iz Kamnika** se nam piše, da priredi kamniška mestna godba na binkoštni ponedeljek v tamošnjem zdravilišču koncert z jako zanimivim sporedom. Začetek ob štirih popoldne. Vstopnina 40 vin. Gostje dobro došli!

**Promet** na kamniški železnici je bil v minulem mesecu nekoliko slabši, kakor oni ravno tistega meseca lanskega leta. Veliko je na to vplivalo neugodno in nestanovitno vreme. V tej sezoni se je oglasilo v zdravilišču kamniškem še razmeroma malo (komaj 50) gostov.

Na Kranjskem sploh.

**Štrajk v Vevčah.** V tovarni za papir v Vevčah pri Ljubljani, ki je last družbe «Leykam-Josefthal» v Gradcu, je oni teden ustavilo delo nad 800 delavcev. Ti zahtevajo, da se določi najmanjša plača dve kroni na dan, in da se odslovijo nekateri uradniki, ki kruto ravnajo z delavci. Delavci imajo sedaj plače po 75 kr., ženske samo 35 kr., in ravna se z njimi zelo trdo. Delavca Briclja so brez vzroka zaprli, kar je delavce še bolj razburilo. Delavci se obnašajo vseskozi mirno in dostojno ter z njim zavoljo pravičnih njihovih zahtev soglašajo vse slovensko časopisje in javno mnenje sploh.

**Toča** z groznimi nalivi, ki so udirali vinograde, je padala dne 26. m. m. po Dolenjskem na Raki in okoli Mokronoga.

Na Štajerskem.

**Potres**, kake dve sekundi trajajoč, so čutili v četrtek, dne 24. m. m. v več krajih na Spodnjem Štajerskem in Kranjskem, kakor v Brezicah, na Bizeljskem in v Krškem.

Križem sveta.

**O ogrskih Slovakah.** Če se hoče med ljudstvo izdati kaka poučna knjiga, jo zapleni ogrski državni pravdnik z utemeljevanjem: «Ljudstvo naj ostane zabito in neumno!» Če se hoče prirediti kak gledališki večer na Slovaškem, se jim to v vseh instancah zabranjuje, češ Slovaki delajo s svojimi gledališči Ogrom konkurenco. Če hoče kdo poučevati ljudstvo, naj opusti pijančevanje, naj pazi v zasebnem življenju na red in snago, zapro mu ogrske državne oblasti sapo, češ, dokler je ljudstvo zanemarjeno, ga lahko narodu izneverimo in pomažarimo. Glavno vlogo v teh političnih žaloigrah igrajo narodni janičarji. Ljudstvo se pod takim pritiskom kar trumoma izseljuje; tako je mestece Myjava izgubilo v zadnjem času nad 1300 prebivalcev, ki so se izselili v Ameriko. Tudi pri nas Slovenci, zlasti obmejnih, ni dosti bolje. Zalostno!

**Nova svetnika.** Na vnebohod sta bila z običajno cerkveno slovesnostjo v cerkvi sv. Petra v Rimu svetnikom proglašena Ivan de la Salle, ustanovitelj bratovščine krščanskih šol, in vdova Rita da Caseia. Nad 60.000 ljudi je bilo ta dan v cerkvi sv. Petra, ki je bila krasno okinčana. Okrašenje cerkve je veljelo 240.000 lir. Samo nove zlate porte so stale 50.000 lir. Električne žarnice so veljale 20.000 lir, sveče pa 10.000 lir. Pripoveduje se, da je trajalo preiskovanje njunega življenja, njunih del in čudežev celih šest let za kar se je žrtvovalo okrog devet milijonov lir.

**Na Francoskem** se močno ruje proti sedanjemu ministrstvu Waldeck-Rousseau, ki je spravilo Dreyfusovo afero s sveta, ter se lotilo z uspehom krotjenja jezuitov, raznih nepokornih škofov in preoblastnih generalov. Vsi nasprotniki republike so šli v boj, da bi vrgli sedanjo vlado še pred otvoritvijo pariške razstave. Toda ni šlo. Nadaljujejo se novi naskoki, pri katerih je padel kot žrtva vojski minister Gallifet, ki je v zbornici ožigosal nečuvno razposajenost nekaterih francoskih častnikov. Na njegovo mesto je imenovan general André.

**Novodobni Metuzalem** živi v Novem Jorku v Ameriki. Mož je zdravnik dr. Smith, ki v kratkem praznuje popolnoma zdrav svoj 124. rojstni dan.

**Na Kitajskem** je buknila ustaja, katera se vedno širi tako, da so oblasti že v skrbeh.

**Najstrašnejšo kazen** imajo v srednji Afriki za tatove, ki jih zakopavajo do glave v zemljo. Okrog glave mu odmerijo majhen prostor, kamor izpuste šestero sestradanih podgan, ki se od prevelike lakote zaženo na ubogo žrtev in jo prično glodati. Če se podgana preveč približa ustom obsojenca, tedaj navadno žrtvuje svoje življenje s tem, da izgubi glavo. Komur se na ta način posreči usmrtiti vseh šest podgan, temu potem prizaneso in ga izpuste.

## Najnovejše vesti.

**Dunaj** 1. rožnika. Govori se, da odstopi en minister, in da stopi na njegovo mesto kak minister-krajan, ki se pozneje umakne parlamentarnemu ministru.

**Dunaj** 1. rožnika. Pri večrajšnji volitvi iz četrtega razreda je zmagala Luegerjeva stranka. Volilni boj je bil silovit. Od 228.941 volilcev jih je prišlo na volišče 133.000. V tem razredu sta izvoljena dva socijalna demokrata. Volitve so končane in bo v prihodnjem občinskem svetu 132 antisemitov, 21 liberalcev in 2 socijalna demokrata.

**Bruselj** 1. rožnika. Belgijski kralj je neki pisal svoji hčeri, nadvojvodinji Štefaniji pismo, s katerim je razpor med njima poravnan.

Vojna v Južni Afriki.

Najnovejše vesti iz Afrike javljajo, da so Angleži vzeli «zlato» mesto Johannesburg. V Londonu pa se je širila dne 31. m. m. vest, da je angleški general Roberts zasedel glavno mesto Pretorijo. Vsled tega je zavladovalo na Angleškem nepopisno veselje: ustavilo se je takoj vsako delo, prodajalnice so bile zaprte in razobešene zastave po vseh hišah. A ta novica je bila malo prezgodnja. Angleži še niso v Pretoriji, pač pa se potrjuje, da je predsednik Krüger pobegnil, in da se je v Pretoriji sestavila začasna vlada, ki hoče opustiti vsak odpor. V to svrhu so Buri zapustili vse utrdbe okrog Pretorije. Ako se res poda Pretorija, tedaj bo s tem glavna vojna končana, seveda bodo še tej sledile manjše praske, ki pa bodo brez vsakega uspeha. Danes došla poročila naznanjajo, da se je burska armada začela razhajati, vendar je ostalo še kakih 20.000 mož, ki se nočejo udati, ampak hočejo nadaljevati vojno. Teji armadi se pridruži tudi Krüger. Že danes smemo reči, da so Buri premagani, da so izgubili vojno, izgubili svojo neodvisnost in svobodo, izgubili več tisoč najboljših mož, izgubili vse. — V boj so šli za zlato svobodo, katere ne bodo sedaj imeli. Zatorej čast jim!

## Domača knjižnica.

«Zvončka» je dosedaj izšla 6. številka. Ta list dobiva vedno več veljave pri stariših in otrocih, ker je res prav dobro urejevan.

**Iz letnega poročila** pomožnega društva rdečega križa za kranjsko, katerega smo te dni prejeli, posnamemo, da pride na posamezne podružnice 650 članov in 15.742 K 70 vin. premoženja. Društvo se je obvezalo, da v slučaju vojne priredi bolniško postajo s prenočiščem za 210 mož, zavod za rekonvalescente za 100 mož in bolniško postajo z opoludansko hrano na kaki železniški postaji.

**Trgovsko in obrtno društvo** za Gorisko je te dni izdalo lično knjižico, ki obsega pravila, njegova potreba, važnost in delokrog. Knjižica je poljubno pisana in bo gotovo našla obilo bralcev, zato jo tudi mi prav toplo priporočamo.

# H. Suttner

prej SPRACHER

urar v Kranju, zraven lekarne

priporoča svojo največjo 129—1

**zalogo ur, zlatnine, srebrnine, kina-srebra in optičnega blaga**

Blago najboljše, cene nižje kakor povsod.

Srebrna cilindar-remontoir za moške od gld. 4:80 naprej, ista za ženske od gld. 4:90 naprej. — Srebrna verižica od gld. 1.— naprej.

Ravnokar izdani najnovejši cenik brezplačno in poštne prosto.



Loterijska srečka dne 26. velikega travna t. l.  
 Gradec. 12 22 59 70 9

# Zaloga „Belske kisle vode“

(Vellacher Sauerbrunnen)

pri Albinu Rantu, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K 50 vin.

Otroški vožički, košarice, galanterijsko in špecerijsko blago

po najnižjih cenah. 95—7

## Ernest Fevnik

na Dunajski cesti v Ljubljani

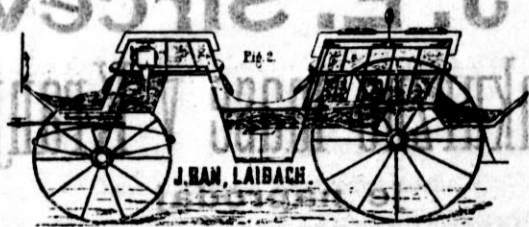
priporoča slavnemu občinstvu svojo prvo in največjo zalogo vseh mest

galanterijskega, norimberškega,

misionskega in virhanega blaga ter igrač

na debelo in drobno.

Zunanja naročila točno. — Cene nizke. 72—11



### Sedlar J. BAN v Ljubljani

se priporoča častitemu občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katere izvršuje natančno po naročilih.

Zunanja naročila točno. — Cene nizke.

Naprodaj imam dva napol pokrita, jako elegantna dunajska brek-voza, dva brom in dve odprti kočiji. 105—6

# Fran Detter

## LJUBLJANA

na Starem trgu šte. 1.

Prva in najstarejša 73—11

### zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo v zlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

## Ante Putrich

### Ljubljana

Dunajska cesta

Zastopnik za Gorenjsko:

## Peter Urbanc

v Kranju 122—2

v hiši gospoda dr. Štempiharja.

priloga  
 najznamenitejša  
 kolesa, kakor:

Ivan Puch  
 Meteor

Peugeot

Monarch

ter razne

druge  
 sisteme

Najcenejša in najsolidnejša tvrdka za nabavo  
 koles kakor tudi vseh kolesarskih

potrebščin

Cene od 85 gld. naprej.



Tedenski sejem v Kranju dne 28. m. m.

Prignalo se je 158 glav goveje živine, 7 telet, 300 prašičev, 1 ovca, 50 kg stane, in sicer: pšenice K 8.25, prosa K 7.50, ovska K 6.—, rži K 7.50, ajde K 9.50, ječmena K 7.25, fižola K 13.—, krompirja K 3.50. Semena: čista grahova K 9.—.

## Priporočilo.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi ujudno naznanjam, da se dobivajo v gostilni „pri Fidru“ a polju vsakovrstna izborna vina kakor tudi gorka in mrzla jedila.

Posebno se priporočam gospodom izletnikom, ker imam velike, na novo sezidane gostilniške prostore s krasnim razgledom.

Zahvaljujem se za dosedanj obisk in se priporočam zanaprej z velespoštovanjem

### RAJKO POTUČEK,

120—3

gostilničar.

## Naprodaj je v Tupaličah hiša

v kateri se nahaja gostilna, pekarija in trgovina z mešanim blagom z vso potrebno opremo. Tudi se nahajajo primerni prostori za vinsko trgovino. K hiši spada nekaj polja in gozdov. 119—3

Več izve se pri lastniku Petru Aleševcu, Tupaliče št. 26 (Gorenjsko).

Dobro znana, že čez 30 let obstoječa stara gostilna

### „pri Tišlerju“

Kolodvorske ulice št. 26

gredeč od kolodvora proti mestu na levo, na kar se slavno potujoče občinstvo, da se izogne pomoti, posebno opozarja. Dobra postrežba, vedno sveža okusna jedila, pristna vina, izborna, ob vsakem času sveže pivu. Dalje je v tej staro-znani gostilnici vsikdar na razpolago mnogo sob s snažnimi posteljami, vse po jako niski ceni.

Zahvaljuje se slavnemu občinstvu za mnogobrojni dosedanj obisk, priporoča se naklonjenosti mestnega in kmetijskega občinstva tudi za nadalje 113—4

Leopold Blumauer, posestnik in gostilničar.

Karola Kavšeka nasl.

## SCHNEIDER & VEROVSEK

trgovina z železnino na debelo in na drobno

Ljubljana, dunajska cesta št. 18

priporoča svojo veliko zalogo Lanzovih poljedelskih strojev, mlatilnice, slamoreznice, gepeljne, čistilnice (trijerje), stroje za zijati, kositi in žeti, železne pluge, katerih ni treba držati. — Vedno čez 200 strojev v zalogi, katere si lahko vsak ogleda. 107—5

Traverze, železniške šine, cement, železo, jeklo, okove za vrata in okna, štedilnike, peči in kuhinjsko opremo, cevi in trombe za vodovode, raznovrstno orodje za mizarje, kovače i. t. d., nagrobne križe.

!!Cene izvanredno nizke!!

# 2 mesečni sobi s hrano se oddasta.

Kje? pove upravništvo «Gorenjca».

125—1

# Izgubil se je velik črn pes

štiri leta star, na eno oko slep. Omenjeni pes je bil namreč od petka večer prejšnjega tedna izpuščen iz verige na dvorišče, potem pa ni bilo več sledu o njem. Ako ga je kdo videl ali vjel, se prosí, da to naznani, oziroma da ga izroči v gostilno «pri Cenetu» (Antoniji Jamar) v Škofji Loki.

126—1

# Dvoje lepih koles

še dobro ohranjenih, je po ceni naprodaj.

Več se izve v upravništvu «Gorenjca».

127—1

Vsem prijateljem še enkrat

128

krepki „Na zdar!“

Franc Hladnik.



# M. PIRC

trgovina z mešanim blagom tik župnijske cerkve v Kranju

priporoča

svojo zalogo raznovrstnih tkanin, zlasti

o o o domačega platna o o o

slavnemu občinstvu v mestu in na deželi.



14—6

Ob enem opozarja na svojo

barvarijo v Kranju, Savsko predmestje št. 27.

# DR. Alojzij Kokalj

kazenski zagovornik

in odvetniški koncipijent v pisarni dr. Fr. Stora,  
odvetnika

v Ljubljani, Križevniške ulice št. 2.

121—3

# !Nova potovka v Kranju!

Slavnemu občinstvu, zlasti gospodom trgovcem v mestu in na deželi ljudno naznanjam, da prenašam vsako sredo in soboto vsakovrstne stvari popolnoma zanesljivo in točno iz Kranja v Ljubljano in nazaj po jako nizkih cenah. Imam tudi svoj voz. — Priporočujoč se za obilna naročila in oglasila zaznamujem z velespoštovanjem

122—2 Katarina Mohorič, Kranj hiš. št. 39.

# Posojilnica v Radovljici

obrestuje hranilne vloge

po 4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega sama plačuje za vložnike iz svojega.

Dne 30. aprila t. l. iznašajo hranilne vloge K 924.769·83

Dana posojila . . . . . » 789.304·88

Pri denarnih zavodih naložen denar . . . » 155.286·83

Garancijski fond čez K 60.000.

Hranilne knjižice tujih zavodov sprejemajo se kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

114—2

# Iz J. E. Sirčeve konkurzne mase v Kranju

Je naprodaj

vse špecerijsko in norimberško,  
na 2617 K 59 vin. cenjeno blago

in sicer za ali nad sodno ceno in ne da bi masa prevzela kako jamstvo za količino in kakovost blaga.

Ponudbe s 5% varščino naj se določijo  
podpisanimu upravitelju konkurzne mase do dne  
**8. junija t. l.**

124

V Kranju, dne 29. maja 1900.

**Dr. VALENTIN ŠTEMPIHAR**

upravitelj konkurzne mase.

Najstarejša in najrenomiranejša trgovina

FERD. SAJOVIC

poprej C. Pleiweiss

V KRANJU

priporoča p. n. slavnemu občinstvu

svojo bogato zalogo ženskega modnega blaga in pa  
moških modnih kamgarnov, ševijotov in drugega blaga,  
kakor tudi vseh drugih v manufakturno stroko spa-  
dajočih tvarin po najnižjih cenah.

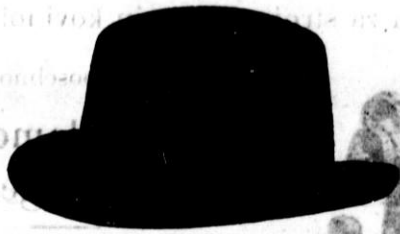
Za strogo solidno postrežbo in dobro blago

se jamči.

92—3



Za nakup v Ljubljani se priporočajo naslednje tvrdke:



## KLOBUKE

najnovejši fagone priporoča po nizki ceni 57—12

J. S. BENEDIKT na Starem trgu.

## Trgovina F. Golob

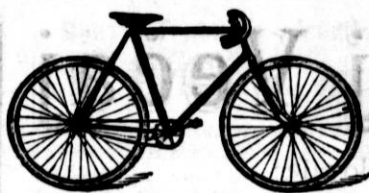
z železnino

LJUBLJANA Wolfove ulice št. 8 LJUBLJANA

priporoča svojo zalogo 99—6

raznovrstnega železnega blaga, kuhinjske posode, hišnega, poljskega in raznovrstnega rokodelskega orodja, pozlačenih grobnih križev in vsakovrstne železnine.

Cene nizke. — Postrežba točna.



Šivalni stroji  
in kolesa.

Tovarniška zaloga

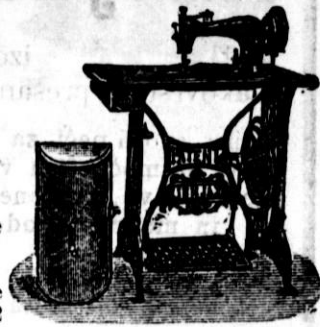
IVANA JAX-A

Dunajska cesta št. 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa.

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje  
zastonj. 63—12



Pri nakupovanju  
suknenega in manufakturnega

blaga se opozarja na tvrdko 58—12

## HUGO IML

Špitalske ulice števil. 4

Velika zaloga suknenih ostankov.

Najboljše vrste kolesa!  
tu- in inozemskih tovarn IV. PUCHA  
Monarch, Nauman, Peugeot  
francoska kolesa od 150—230 gid. prve vrste  
priporoča 60—12  
**tvrdka A. Putrich**  
V zalogi imam vedno 400—500 koles, katere prodajam po  
najnižjih cenah.

Pravo  
**plzensko pivo**  
iz združne pivovarne  
vedno popolnoma sveže v sodih in steklenicah  
se dobiva 59—12  
v zalogi Ivana Gorupa.  
Telefon št. 90.

Agentura. Trgovska komisija.

**FILIP FAJDIGA**  
Zaloga in lastna izdelovalnica  
sobne oprave  
Prešernove (prej Slonove) ulice št. 50  
priporoča svojo veliko 61—12  
**zalogo sobne oprave**  
vsake vrste garnitur i. t. d.  
Jamči se, da je v blagu lastnega izdelka vedno  
suh les.  
**MODROCE** na peresih (Fede matratze), stole  
in vsa v to stroko spadajoča dela izvršujem  
točno po naročilu in po nizkih cenah. —  
V Kranju se dobivajo stoli pri g. J. Anzeljcu na glavnem trgu.

Slavnemu občinstvu se uljudno naznanja, da se je  
„pri avstrijskem cesarju“  
v novozgrajeni hiši **otvoril** hôtél. 62—12  
Priporočam slavnemu občinstvu prijazne sobe  
za prenočišča.  
Gostilna se nahaja še v stari hiši, kjer se točijo  
pristna dolenska, istrska in štajerska vina.  
Za dobro postrežbo se jamči.  
Gospodom posestnikom vozov je na razpolago konjski  
hlev in prostorno dvorišče.  
— CENE NIZKE. —

Prodaja na drobno in debelo.

Največja tovarniška zaloga sukna

# J. Grobelnik

Ljubljana, Mestni trg 20

77-11  
priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst suknerega blaga

jägerndorfskih, brnskih in angleških štofov, vsake vrste letnega in zimskega lodna, kakor tudi mnogovrstnega

## manufakturnega blaga

hlačevine in vse k oblekam potrebne oprave. — Velika zaloga volnena in bombažna blaga za ženske obleke, svilnatih in volnenih robcev.

Krojačem, ki stržijo mnogo blaga, posebno znižane cene.

Bogata zbirka vzorcev sukna se razpošilja na zahtevanje.

Ceneji nakup kot povsod drugod.

# IVAN KORDIK

trgovina z galanterijskim blagom  
Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice št. 10-14

priporoča svojo veliko zalogo na drobno in na debelo

## jedilnih in kuhinjskih potrebščin

iz alpeke in alpake-srebra, in veljajo predmeti iz alpeke (trpežne bele kovine) veljajo:

1 tacat žlic, navadnih gl. 4-40, težkih gl. 5-50

1 " za kavu " 2-20, " " 2-60

1 nožev ali vilic " 6-—, " " 2-60

Jedna velika žlica za mleko gl. —80, za juho gl. 2-—

Noži in vilice z roženim, koščenim ali trdo-lesnim ročajem:

12 parov navadnih od gl. 1-80 do gl. 3-—

12 " boljših " " 3-50 " " 7-50

Svečniki iz alpeke visoki 21 24 26 1/2 cm

84-10 gl. 2-— 2-30 2-60



Domača trgovina.

# Češnik & Milavec

Ljubljana, Špitalske (Lingarjeve) ulice

se priporočata pri nakupovanju pomladanskega in letnega blaga za obleke za ženske in moške

po najnižji ceni. 86-10

Vzorci po pošti na razpolago.

# R. LANG, Ljubljana (Kolizej)



tovarna za modroce na peresa in posteljno opravo, zaloga pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob, otroških vozčkov, nasteniščev, pečivalnikov (sofa, kanape, divan) in sobno opravo 76-11

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje zastonj in poštne prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

# G. Tönnies, Ljubljana

tovarna za stroje, železo in kovinoliivnica

priporoča kot posebnost vse vrste

stroje za slamoreznice in žage. 81-11



Prevzame in izvršuje stavbinska in tesarska dela.

## Bredtiskarija.

# Franja Meršol

Ljubljana

Mestni trg 18

priporoča svojo veliko 82-11

zalogo pričetih in izdelanih ročnih del

in vsa v to stroko spadajoča dela. Sprejemam vsakovrstna

beli, zlata in svilnata ročna dela

(monogrami).

Vsa dela se izvršujejo točno in po nizkih cenah. — Sunanja naročila točno.

# Alojzij Večaj

74-11

izdelovalec

vsakovrstnih prešanih peči iz glinastih snovi.

Velika zaloga peči za notranjo ali zunanjo kurjavo najmočnejših vsakovrstnih barv: rujave, modre, sive, rumene, bele, zelene i. t. d., belo in modro posodo za štedilna ognjišča.

Lastna izdelovalnica:

Ljubljana, Opekarska cesta št. 9 (veliki stradon).

# Adolf Hauptmann

tovarna

75-11

oljnatih barv, fitnežev, lakov in kileja

v Ljubljani.

Ilustrovani cenik brezplačno in poštne prosto.

## Nepreročne vozne plahite

v različni velikosti in kakovosti ima po nizki ceni vedno v zalogi  
108—5

R. Ranzinger

špediter c. št. priv. južno železnice, Ljubljana, Dunajska cesta št. 15.

## Pri novi tovarni

J. Schumi & Comp., Ljubljana.

Največja zaloga 102—6

modnega, manufakturnega, platnena, volnatega blaga in perila.

Vedno novosti v suknji in modnem blagu za dame.

!! Cene brez konkurence!!

Najrazličnejši ostanki za polovico cene.

Radi prevelike spremembe v blagi, se zbirke vzorcev ne izdajejo, temveč na zahtevanje samo odrezki.

Glavna trgovina: LJUBLJANA, Dunajska cesta 6  
Filijalke: Ljubljana, Petrovo nabrežje 2 in v KRANJU.

## Važno za kmetijstvo!

Doktor Trnkóczy-a redilna in hranilna štupa za

\* prašiče. \*

Redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi tvorbi mesa in tolsče. Jako blagodejno vpliva na prebavne organe. Zahvalna in priporočilna pisma i. t. d. od mnogih poljedelcev potrjujejo dobroto tega sredstva, katero bi ne smelo manjkati pri nobeni kmetiji. Zavojček 50 vin., pet zavojčkov samo 2 K.



Varstvena znamka.

Spričevala.

Gospod pl. Trnkóczy v Ljubljani!

Najlepša hvala za redilni prašek, tisti je dobro služil.

Vaš hvaležni

JOSIP ŽNIDARŠIČ.

Gradiškuta (Primorje), dne 12. junija 1896.

Lekarna Trnkóczy v Ljubljani!

Hvala Vam, da ste mi tako brzo poslali prašek za prašiče, ki je imel dober uspeh. Posljite mi še 5 zamotkov redilnega praška in steklenico tinkture za kurja očesa.

Teršič-Vransko (Štajersko), dne 10. januarija 1897.

S spoštovanjem

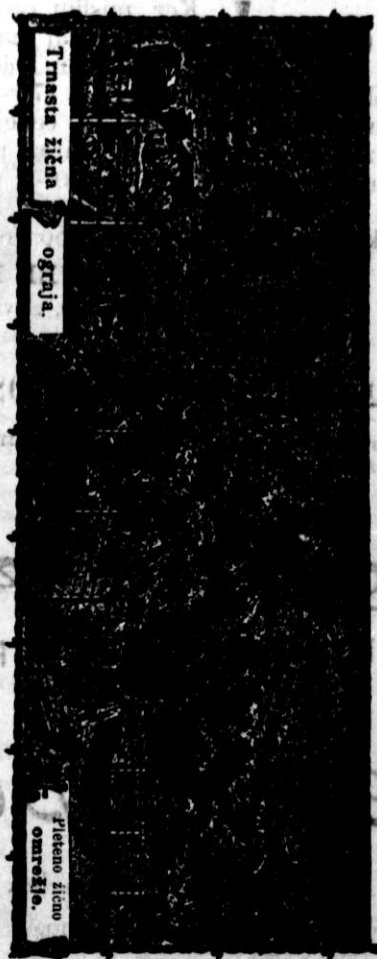
IVAN PIKL.

**Pozor, kmetovalci!** Po razpisu visoke deželne vlade se sme ta prašek v yseh prodajalnah prodajati, toraj ga tudi zahtevajte na deželi pri Vaših trgovcih i. t. d. Če ga pri Vas ne dobite, potem pišite pod naslovom: 83—9

lekarna Trnkóczy v Ljubljani

z dopisnico za 5 vinarjev in ga dobite takoj po pošti.

Prva električna ljubljanska  
# tovarna mrežastih ograj #



106—5 AVGUST-a ŽABKAR-ja priporoča  
različnih mrežastih ograj za pašnike, vrtove, okna, vrata i t. d. kakor tudi vsa druga ključavničarska dela. — Nizke tovarniške cene. — Točna in solidna postrežba.

Glavna slovenska  
hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna na kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve

v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4 1/2 %

od dne vložitve do dne vzdige brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

31—18

# Pozor!

Ker mislim opustiti prodajo koles, tedaj naznanjam, da razprodajam kolesa pod lastno ceno. Taka kolesa, ki stanejo drugod 170— gld., dobé se pri meni za 100— gld. ali pa se ceneje. Imam tudi kolesa za dame, nova in stara, ravnotako po jako nizkih cenah. Nova izpod 100— gld.

Kdor ima količkej veselja do vožnje, naj nikar ne zamudi te prilike, ker tako ceno koles ne bo dobil nikdar več.

**PAVEL BIZJAK**

v Kranju, glavni trg št. 132.

116—3

## Hiša z gospodarskim poslopjem

gozdom in 9 mernikov posetve se proda v Šenčurju pri Kranju. Hiša in hlev za živino sta z opeko krita.

Kje? pove upravništvo «Gorenjca».

118—3

## J. Logar, p. d. Pekovc

posestnik v Betencah št. 9, p. Kranj

priporoča

111—5

# strešno opeko

proti jamčenju petih let.

Natančnejša pojasnila daje pismeno.

# Mestna hranilnica

v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog: 2,092.836 kron 90 vinarjev. — Stanje hipotečnih posojil 1,462.619 kron 11 vinarjev. 35—17

## KAROL FLORIAN

trgovina s knjigami, galanterijskim blagom, muzikantijami in godbenim orodjem

v Kranju, glavni trg

priporoča svojo veliko zalogo pisalnega orodja, šolskih in drugih knjig, vsakovrstnega papirja, kuvert, posetnic (vizitnic) in galanterijskega blaga.

Tudi sem preskrbel veliko zalogo godbenega orodja in strun in prodajam vse po najnižji ceni. 14—21

Gospodom učiteljem in prekupovalcem pri šolskih knjigah deset odstotkov popusta.

# Tiskarna v Kranju

v gospoda Floriana hiši nasproti mestni hranilnici

JE PRESKRBLJENA S POVSEM NOVIMI ČRKAMI, OKRASKI IN IZDELUJE VŠA DELA V NAJKRAJŠEM ČASU, DA SE NE BOJI KONKURENCE.



TISKA BROŠURE, TRGOVSKE RAČUNE, PISMA IN ZAVITKE S FIRMO, CENIKE, VABILA NA KARTON IN PAPIR, POSETNICE RAZNE VELIKOSTI IN OBLIKE Z ZAVITKI I. T. D. I. T. D.

Tiskarna v Kranju tiska tednik „GORENJEC“

ki izhaja na četvorki vsako soboto zvečer ter stane za celo leto tri krone, po pošti štiri krone.

Začela je zalagati vsakovrstne tiskovine za županstva in urade.

Sedaj ima v zalogi: Pobotnice za učitelje, uradnike i. t. d. \* \* \* \* \*